

Písomný výstup pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
3. Prijímateľ	Súkromná stredná odborná škola polytechnická DSA, Novozámocká 220, Nitra
4. Názov projektu	Prepojenie teórie s praxou – vzdelávanie 4.0
5. Kód projektu ITMS2014+	312011ACZ5
6. Názov pedagogického klubu	Finančná a matematická gramotnosť v bežnom živote -prierezové témy.
7. Meno koordinátora pedagogického klubu	Mgr. Mária Staňová
8. Školský polrok	01.02.2023-30.04.2023
9. Odkaz na webové sídlo zverejnenia písomného výstupu	https://sospnitra.edupage.org/

10.

Úvod

Priemysel 4.0 predstavuje koncept, ktorý zasahuje všetky oblasti ľudskej činnosti a vzdelávanie v ňom hrá kľúčovú úlohu. Finančná a matematická gramotnosť patria medzi základné piliere tohto konceptu.

Pedagogický klub finančnej a matematickej gramotnosti v bežnom živote – prierezové témy, je vytvorený učiteľmi všeobecno-vzdelávacích, odborných predmetov a OV, ktorí sa stretávajú s témou finančnej gramotnosti a matematickej gramotnosti vo výučbe svojho predmetu, ako prierezovej témy.

Klub bude fungovať počas školských rokov, od septembra 2020 do januára 2023 (spolu 25 mesiacov) a jeho udržateľnosť vychádza z koncepcie nového modelu SOŠ, ktorého súčasťou sú „riešiteľské rady“ tímov pre vzdelávacie oblasti ISCED 3A, ISCED 3C a pre odborné vzdelávanie a prípravu.

Zameranie pedagogického klubu:

Pedagogický klub sa zameriaval na rozvoj finančnej gramotnosti v rámci odborného vzdelávania a prípravy na povolanie, ako prierezovej témy a tiež matematickej gramotnosti v bežnom živote. Cieľom realizácie aktivít pedagogického klubu je zvýšenie odborných kompetencií pedagogických zamestnancov pre ďalšie zvyšovanie úrovne finančnej gramotnosti žiakov naprieč vzdelávaním.

Finančná gramotnosť je dôležitou (kľúčovou) schopnosťou žiaka a nevyhnutným predpokladom pre ďalší úspešný osobnostný a profesijný rast žiaka.

Pre úspešnú realizáciu finančného vzdelávania je najdôležitejšie porozumenie podstate finančnej gramotnosti. NŠFG (Národný štandard finančnej gramotnosti) definuje finančnú gramotnosť ako „schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom osvojiť si zodpovedné celoživotné finančné správanie.“ Medzinárodná štúdia PISA definuje finančnú gramotnosť ako znalosť a pochopenie finančných pojmov a rizík; sú to

schopnosti, motivácia a sebadôvera využívať získané vedomosti za účelom vykonávania efektívnych rozhodnutí v celom rade finančných súvislostí s cieľom zlepšiť finančnú situáciu jednotlivca i spoločnosti, a tým im umožniť účasť na ekonomickom dianí.

V rámci činnosti pedagogického klubu sa chceme zaoberať najefektívnejšími metódami a stratégiami pre rozvoj finančnej gramotnosti.

Vychádzame z identifikovaných potrieb odborného vzdelávania a prípravy v tejto oblasti, ako sú:

- prakticky používať informácie z oblasti finančnej gramotnosti- v konkrétnych situáciách,
- aplikovať vedomosti o zákonitostiach, zásadách, procesoch, normách a všeobecných pojmoch z finančnej gramotnosti v širších súvislostiach,
- monitorovať, analyzovať, plánovať, organizovať a vyhodnocovať konkrétne pracovné postupy s ohľadom na efektívnosť, finančnú náročnosť a hospodárnosť.

Finančná gramotnosť zvyšuje a pozitívne vplýva na rozvoj matematickej gramotnosti žiaka. Odstraňuje bezduché drilovanie od pamäťového učenia sa s porozumením.

Matematická gramotnosť spočíva:

- v porozumení rôznym typom matematického textu (symbolický, slovný, obrázok, graf, tabuľka) a v aktívnom používaní a dotváraní rôznych matematických jazykov,
- v schopnosti získavať a triediť matematické skúsenosti pomocou vlastnej manipulatívnej a špekulatívnej (bádateľskej) činnosti. Matematické schopnosti najlepšie mapujú úlohy, ktoré vedú žiaka k získaniu čiastkových výsledkov, z ktorých pomocou vhodne zvolenej organizácie údajov (tabuľka, graf, usporiadanie) dôjde k všeobecnému poznaniu.
- v tvorení modelov a protikladov, v rozvoji schopnosti správne argumentovať,
- v schopnosti účinne pracovať s chybou, ako podnetom k hlbšiemu pochopeniu skúmanej problematiky,
- v schopnosti individuálne i v diskusii analyzovať procesy, pojmy, vzťahy a situácie v oblasti matematiky,
- v schopnosti vytvárať systém v budovaní pojmov a identifikácii vzťahov medzi nimi.

Cieľom činnosti nášho pedagogického klubu bude vytvárať inovatívne materiály, Best Practice, OPS, zdieľať skúsenosti, vymieňať si názory v oblasti rozvoja matematickej a finančnej gramotnosti žiakov.

Ďalšie činnosti, ktoré budú realizované v rámci pedagogického klubu:

- Tvorba Best Practice,
- Prieskumno-analytická a tvorivá činnosť týkajúca sa výchovy a vzdelávania a vedúca k zlepšeniu a identifikácii OPS,
- Výmena skúseností pri aplikácii moderných vyučovacích metód,
- Výmena skúseností v oblasti medzi-predmetových vzťahov,
- Tvorba inovatívnych didaktických materiálov,
- Diskusné posedia a štúdium odbornej literatúry,
- Identifikovanie problémov v rozvoji finančnej a matematickej gramotnosti žiakov a možné riešenia.

Stručná anotácia

Pedagogický klub finančnej a matematickej gramotnosti v bežnom živote – prierezové témy sa zaoberal nasledujúcimi témami:

-tvorba a zdieľanie Best Practice, efektívne metódy, diskusné posedenie k preštudovanej odbornej literatúre, metódy práce s textom a modelové situácie pri rozvoji finančnej gramotnosti, analýza odborných textov.

Kľúčové slová

Matematická, finančná gramotnosť, zvyšovanie úrovne finančnej gramotnosti, inovatívne metódy, organizačné formy, zdieľanie skúseností, dobrá prax.

Zámer a priblíženie témy písomného výstupu

Zámerom nášho výstupu je popísať aktivity zrealizované učiteľmi, členmi pedagogického klubu na zasadnutiach pedagogického klubu finančnej a matematickej gramotnosti v bežnom živote – prierezové témy.

Priblíženie témy:

Problematika zvyšovania úrovne finančnej gramotnosti je jedna z prioritných oblastí, je uvedená ako jeden z cieľov v koncepcii ochrany spotrebiteľov na trhu práce. Finančná gramotnosť je jeden zo základných pilierov ochrany finančného spotrebiteľa, a preto je nevyhnutné jej kontinuálne zvyšovanie aj ako možný nástroj odstraňovania hmotnej núdze a pasce chudoby. Počas zasadnutí sme sa zaoberali metódami výučby a koncepciami, ktoré majú potenciál zvýšiť úroveň finančnej gramotnosti žiakov.

Jadro:**Popis témy/problém****Problém:**

Problematika ostáva rovnaká - slabá informovanosť a nesprávne nakladanie s peniazmi môžu viesť k vážnym ťažkostiam a závažným finančným problémom. To je jeden z dôvodov, prečo je dôležité rozvíjať finančnú gramotnosť a viesť žiakov k praktickému využitiu matematiky v bežnom živote.

Záver:**Zhrnutia a odporúčania pre činnosť pedagogických zamestnancov**

V rámci identifikácie potrieb pre odborné vzdelávanie sme sa zhodli na potrebe implementovať konštruktivistické metódy vzdelávania pri rozvoji finančnej gramotnosti. Dôraz odporúčame klásť najmä na praktické skúsenosti a situačné učenie. V situačných prípadoch ide o riešenie problémovej úlohy na základe konfrontácie vedomostí, názorov, postojov a zručností žiakov. Problémová situácia si vyžaduje viacpredmetový prístup a schopnosť správne sa rozhodnúť. Efektívne je aplikovať metódu brainstormingu. V metóde brainstormingu ide o snahu vyprodukovať čo najviac myšlienok v minimálnom čase. Najprínosnejší je v začiatkových fázach preberania jednotlivých tém.

V koncepcii situačného učenia sa používajú kognitívne metódy a konštruktivizmus – rozumové spracovanie informácií, zážitkové metódy – pocit na vlastnej koži, ktorý často vedie k silným

zážitkom a k dlhotrvajúcej stope informácie, a skúsenostné metódy – spájanie emócií a vedomého premýšľania.

Odporúčame vyšší podiel konštruktivistickkej výučby, samostatnej práce žiakov, personalizovaného vyučovania.

Konštruktivistická výučba je obvykle založená na vzdelávacích postupoch zaisťujúcich určitú plánovanú postupnosť krokov pri práci s informáciami. Tieto vzdelávacie postupy v sebe obsahujú ako prvky konštruktivizmu individuálneho, tak prvky konštruktivizmu sociálneho. Sled týchto krokov je nasledovný:

- pozorovanie
- analýza pozorovania
- porovnávanie
- diskusia
- syntéza poznatkov
- zovšeobecnenie
- aplikácia konštruktú
- verifikácia konštruktú

V rámci konštruktivistickkej výuky prechádza pomerne zásadnou premenou aj pozícia učiteľa. V transmisívne-inštruktívnom modeli riadenia učebnej činnosti žiakov je učiteľ mentorom, ktorý poučuje, ktorý sa snaží o transmisiu súčasného poznania vedy a umenia a ktorý žiakov riadi prostredníctvom príkazov a inštrukcií. V konštruktivistickkej výuke učiteľ prestáva byť mentorom. Konštruktivistické paradigma totiž odmieta predstavu prenosu poznatkov z učiteľa na žiaka v hotovej podobe. Učiteľ tak prestáva byť výhradným zdrojom informácií. V praxi sa preto zasadujeme o explicitnú výuku tvorby opisného výskumu, ktorý je užitočný pri získavaní informácií o finančných otázkach, a ktorý budú žiaci vo svojom budúcom živote aktívne využívať. Učiteľ je v tomto paradigme facilitátor. Znamená to, že má žiakom uľahčovať a zjednodušovať konštrukciu nových poznatkov. Jeho hlavnou funkciou je pripravovať žiakom didakticky spracované pramene poznania, ktoré slúžia ako zdroje informácií. Pomocou sprievodných a orientačných pokynov potom riadi prácu žiakov s týmito prameňmi a navodzuje u nich metakogníciu myšlienkových procesov.

Učiteľ tiež vstupuje so žiakmi do diskusie, riadi jednotlivé myšlienkové operácie žiakov a kontroluje správnosť úvah žiakov a kontroluje nimi vytvorené konštrukty.

Konštruktivistická výuka vyžaduje nie len výraznú zmenu v riadení učebných činností žiakov, ale aj zmenu v zažitých komunikačných schémach, zmenu v celkovej organizácii práce v triede a tiež oveľa intenzívnejšie osobné nasadenie, pretože konštruktivistická výuka je na prípravu učiteľov aj vlastné organizačné zaistenie výuky značne náročnejšia než tradičná výuka transmisívne-inštruktívna.

Odporúčame sa ďalej zaoberať témou finančnej gramotnosti prostredníctvom zasadnutí predmetových komisií.

11. Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Mária Staňová
12. Dátum	30.04.2023
13. Podpis	
14. Schválil (meno, priezvisko)	Ing. Oľga Hodálová
15. Dátum	30.04.2023
16. Podpis	